

ኤርትራዊ ሃገራዊ ግንባር

الجبهة الوطنية الأريترية

Eritrean National Front

ኤርትራዊት ኣደ፡ ማእከል ቃልን ዓወትን እያ!!

መልእኸቲ ኤርትራዊ ሃገራዊ ግንባር፡

ብምኽንያት ዓለም-ለኻዊ መዓልቲ ደቂ ኣንስትዮ፤

ታሪኽ ህዝቢ ኤርትራ ሓደ ካብ'ቲ ትሕዝቶኡ ታሪኽ ደቂ ኣንስትዮ እዩ። ከም ዝፍለጥ ኣብ ታሪኽ ጉዕዞና ንዝሓለፈ ዘመናት ካብ ዝተመዝገቡን ዝተሰነዱን ፍጻሜታት፡ እቲ ኤርትራዊት ኣደ ወይ ጓል ኣንስተይቲ ክብራን ማዕርነታን ንምርግጽ ኣብ ዘካየዱዮ ቃልሲ ዝፈጸመዮ ቅያ ምዃኑ ማንም ዘይስሕቶ ሓቂ እዩ። ኤርትራዊት ኣደ፡ ሓደ ካብ'ቲ ትልለየሉ ፍሉይ ባህርያት፡ ዓጢቓ ተዕጥቕ፡ ወፊራ እተውፍር ተውላ ኣብ ዓድን በረኻን እያ። ብመሰረት ሰነዳት ታሪኽን ኣብ ግብሪ ዝዝውተርን፡ ኤርትራዊት ኣደ ዝተሳተፈቶን ዝተዋሰነቶን ኩሉ መዛዘሚኡ ዓወት ምዃኑ ንኹሉ ብሩህ እዩ።

ነዚ ውዕለት፣ ታሪኽን ኣበርክቶን ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ዙርያ ማሕበራ-ሰብ ዓለም፡ ከም ሓደ ዝዝገፈ ጉዳይ ናይ'ዛ ንነብረላ ዘለና ዓለም ስለዝኹነ ኣብ ዓመት ሓንቲ መዓልቲ ብልዑል ዝኸርን ጽምብልን ክኸበር ከምዘለዎ ተጌሩ፤ ሎሚ ዓመት 2020 ብደረጃ ዓለም ንመበል 109 ግዜ ብድምቀት ይበዓል ኣሎ። እዚ በዓል እዚን ሓዘዎ ዝመጸ ክብርታትን ሓደ ዝዓበየ መቐይሮ፡ ኣብ ጉዕዞ ሂወት ደቂ ሰባት እዩ። ደቂ ኣንስትዮ ነቲ ዝሕረመን መሰላት ተቐሊሱን ከምዘወውታኦ ዝገልጽ ዝኸሪ'ውን እዩ።

መዛግብቲ ታሪኽ ከምዝሕብሩዎ ደቂ ኣንስትዮ ባህላውን ሃይማኖታውን ጸቕጥታት ዝጠንቁ ብዙሕ ወጽዓታት ይበጽሖን ኔሩ እዩ። ጌናውን ኣብ ብዙሓት ሕብረተ-ሰባት'ዛ ምድሪ ንመሰልን ክብርን ጓል ኣንስተይቲ ዝጸብኡን ዝረግጹን፣ ንኸብረታን ኩለንተናዊ ምዕባለኣን ዝኸልፉ ድሑራት ኣተሓሳስባታት ከም ዘለዉ'ውን ዝፍለጥ እዩ። እዚ ካብ ባህላውን ሃይማኖታውን ካልእ ተፈጥራዊ ብድሆታትን ዝመበቆሎም ድሑራት ኣተሓሳስባታት ዘሰዓቡ፡ ኣብ ብዙሕ ክፋል ሕብረተ-ሰብ ዓለምና ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ብዙሕ ግፍዕታት፣ በደላትን ዓመጸትን ከም ዝፍጸሙ፡ ዓመታዊ ዝወጹ መግለጺታትን ጸብጻባትን ምስክር እዮም። ቡቲ ካልእ ገጽ ናይ ዓለምና ክኣ፡ ኣብ ብዙሓት ህዝብታት፡ ደቂ ኣንስትዮ ተወዲበን ብዘካይዳኦ ዘይሕለል ቃልሲን ዝኸፍላኦ ኩለንተናዊ መስዋእትን ነቲ ብሰንኪ ድሕረትን ባህላውን ግጉይ ሃይማኖታዊ ርድኢታትን ዝፈጠሮ ጸቕጥታትን በደላትን ሰዒረን፡ መሰላተን ብምልኣት ከረጋግጸን ከውሕሳን ዝበቐዓሉ ኩነታት ተፈጠሩ እዩ። እዚ ሓደ ዓለምና ኣብ'ዚ ዝሓለፈ ሓደ ክፍለ ዘመን ዘረጋገጸዮ ዓቢ ዝላ ንቕድሚት ኣብ ማሕበራዊ ሰውራታት እዩ።

ታሪኽ ጓል ኣንስተይቲ ኤርትራ፡ ብመሰረት ባህላውን ሃይማኖታውን ድሕረ-ባይታ ህዝቢ ኤርትራን ኣብ መስርሕ ዝተገብረ ብረታዊ ተጋድሎ ንሃገራዊ ነጻነት ምስ እንውከስ፡ ኣብ ዝበዝሐ ክፋል ሕብረተ-ሰብ ኤርትራ ንዝሓለፈ ነዊሕ ዘመናት፡ ኣብ ልዕሊ ደቂ ኣንስትዮ ዝነበሩ ሓጽራትን ማሕለኻታትን ቀለልቲ ኣይነበሩን። ይኹን ደኣ'ምበር ጓል-ኣንስተይቲ ኤርትራ ንባህላውን ሃይማኖታውን ብድሆታት ሰጊራ፣ ንሓጽር ውሻጠ ጥሒሳ፡ ናብ'ቲ ኪንዮ ኣእምሮ ነፍሲ ወከፍ ሰብ ዝነበረን ቡቲ ናይ ሸው ዘመን ኣተሓሳስባ፡ ጓል ኣንስተይቲ ክትከዶ ዘይግመት ዝነበረን ሰውራ ብምጽንባር፡ ነቲ ኣብ ማሕበራዊ ህይወት ዝነበራ ተራ፡ ብፖለቲካውን ቁጠባውን መዳይ ደሪዓ ሓደ ዓቢ መቐይሮ ብምዕዋት፡ መጋረጃ ድሕረት ብዘሰፍሐ መዳይ ክትቀዶ በቐዓ እያ። ጓል ኣንስተይቲ ኣብ ኩሉ መዳይ፡ እቲ ን 30 ዓመታት ዝተኸየደ ሰውራ ንሃገራዊ ነጻነትን ልዑላውነትን ካብ ግምት ብዙሓት ንላዕሊ፡ ካብ ተዋጋኢ ሓይሊ ክሳብ ዝለዓለ ጽፍሒ በጺሓ እያ። ካብ'ዚ ሓሊፋ ኣብ

ዝተፈለገ መዳይ ከትዋሳይ፣ ከትመርሕን ከትቃለስን፣ ብመንጽር'ቲ ድሕረ ባይታ ዝመጸትሉ፣ ልዕሊ ትጽቢትን ሓሳባትን ምንባራ ዘይሰሓት እዩ። እዚ ከኣ ኣብ'ቲ ኤርትራ ዝሓለፈቶ ታሪኻዊ ጉዕዞ እቲ ብፍርቂ ዝግለጽ ቅያ እዩ።

ይኹን ደኣ'ምበር ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ነቲ ኩሉ ጽንኩር መድረኻት ሰጊረን፣ ብልዑል ተሳትፎኣን ኤርትራዊ ሃገራዊ ነጻነትን ልዑላውነትን ምስ ተዋሕሰ፣ እቲ ደቂ ኣንስትዮ ዘካየዳኦ ድርብ ቃልሲ ንመሰልን ማዕርነትን፣ ከምቲ ኩሉ መብጽዓታት ዝተኸሕደን ዝፈሸሸን፣ ቃልሲ ደቂ-ኣንስትዮ ሃገርናውን ዝኸፈለኦ ከቢድ ኩሉ ዓይነት መስዋእቲውን ከጥለም ኮይኑ እዩ። ከም ውጽኢቱ ተሳትፎ ደቂ-ኣንስትዮ ኣብ ፖለቲካዊ መዳይ ኣዘዩ ዝተደረገ ምዃኑ ጥራይ ዘይኮነ፣ ጓል ኣንስተይቲ ኤርትራ ሰብኣውን ዲሞክራሲያውን መሰላ ተጋሂሶ፣ ኣደዳ ዓመጽን በደልን ከትቃላዕ፣ ብሓደ መዳይ ኣደራሶ ምልካዊ ምሕደራ ህግደፍን ግዳይ ግዳድ ዕስከርናን ሳዕቤናቱን ከትከውን፣ ብኸልእ መዳይ ከኣ ውሉዳታ ተመንጢላ ከትዝኸትም፣ ኣደዳ ኩሉ ዓይነት መከራ ከትከውን፣ ሓዳር መስሪታውን በዓል ቤታ ኣብ ኣርዑት ባርነት ብምቕራኑ ሓላፍነት ስድራቤት ተሰኪማ፣ ድርብ ሸኽምን ጸርን ተጻዒኑዎ ይርከብ።

ኣብ መዳይ ቁጠባዊ ህይወትውን እንተኾነ ኤርትራዊት ጓል ኣንስተይቲ/ኣደ/ ሰራሓ ትልወጠሉ ኩሉ ዕድላታ ተመንጢሉ፣ ግዳይ ሕሱም ድኽነትን ስእነትን ከትከውን ተፈሪዳ ኣላ። ከምዝፍለጥ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ጭቡጥ ሓቂ፣ ጸር ቁጠባ ስድራቤት ኣብ ዝባን ኣዴታት ብምውዳቕ፣ ንመከራ ደቂ ኣንስትዮ ከቢድ ይገብሮ። ኣብ ኤርትራ ዘሎ ናይ መነባብሮ ኩነታት፣ ልዕሊ ዝኾነ ዜጋ ኣደራሶ ዝኸውን ንደቂ ኣንስትዮ ምዃኑ ዘይከሓድ ሓቂ እዩ። ከም ሳዕቤኑ ከኣ፣ ኣብ ብዙሓት ከተማታት ይኹን ገጠራት፣ ልዑል ቁጽሪ ዘለዎን ደቂ ኣንስትዮ/ኣዴታት/ ናብ ደረጃ ልመናን ተመጽዋትነትን ወዲቐን ይርከባ።

ካብ'ዚ ሓሊፉ ብመዳይ ማሕበራዊ ኩነታት፣ ኤርትራዊት ኣደ ወሊዳ ዝመኸነት፣ ህይወታ ብጽምዎ ተዋሒጠ፣ ውሉድ ማህጻን ግዳይ ግዳድ ዕስከርና፣ ባርነት፣ ስደትን ሞትን ይኸውን ብምህላወ፣ ጽባሕ ጽባሕ ኣብ ከንዲ ዳስ ሓንሱ ዳስ ሓዘን ከትተክል ተገዲዳ ትርከብ። ብዙሓት ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ዓዲ ኮነ ስደት ዘጋጥመን ዝተፈለገ ኣደራሶ፣ ማሕበራዊ ህይወተን ከመዛበል፣ ዕድመ ንእስነተን ክባኸን፣ ገለ'ውን ሰብኡተን ኣብ ኩናትን ጉዕዞ ስደትን ጠፊኦም ኣደዳ ጽምዋን ምእምንናን ከምኡ'ውን ግዳይ ኩሉ ዓይነት ማሕበራዊ ቅልውላው ኮይነን ይርከባ።

ካብ ጽባሕ ስምምዕ ሰላም ጀሚሩ ድማ፣ ገባቲ ስርዓት ኢሳያስ፣ ናይ ህዝብና ናይ ዶብ ምምልካት ሕቶ፣ ንነድኒ ጎሰዩ፣ ንኤርትራ ናብ ኢትዮጵያ ንምጽንባር፣ ምስ ሓይልታት ትምክሕቲ ኢትዮጵያ ሸርሕታት ዝኣልመሉ፣ ናጽነትን ልዑላውነትን ሃገርና ኣብ ከቢድ ሓደጋ ዝወደቐሉ እዋን ብምዃኑ ኣብ ከቢድ ስግኣት ኣትዮን ኣሎዎ፤ ኮታስ ኣብ ናይ ሎሚ ኤርትራ እቲ ዝኸበደ ጸርን ዝባዕዩ በደልን ዝበጽሑ ዘሎ ኤርትራዊት ጓል ኣንስተይቲ ምዃና፣ ንፋስ ዝሃረሞ ሓቂ እዩ። ብሓጸሩ ኣብ ዘመነ ገባቲ ጉጅለ ህግደፍ ድርብ ወጽዓን ጭቆናን ዝወርዳ ዘሎ፣ እታ ድርብ ቃልሲ ኣካይዳ ከንዳ፣ ዓጸፋ መከራ ትጸግብ ዘላ ኤርትራዊት ጓል ኣንስተይቲ፣ ናጽነትን ልዑላውነትን ሃገራ ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ወሪዶ ኣብ ከቢድ ሻቕሎት ተሸሚማ፣ ንኣያል መኸተን ተወሳኺ መስዋእትን ከትዳሎ ተገዲዳ ዘላ እያ።

ኣብ'ዘን ዝሓለፉ 28 ዓመታት፣ ጉዕዞ ድሕሪ ምርግጋጽ ሃገራዊ ነጻነት፣ እቲ ኣብ ባይታ ኤርትራ ዘሎ ደረቱ ዝሓለፎ ምልክን ጭቆናን ዕለታዊ ክውስኸ፣ ጥራሕ ዘይኮነስ፣ ልዑላውነትን ናጽነትን ሃገርና ናብ ዝኸፍኦ ሓደጋ ዝተቐልጠዎ እዋን እዩ። ጭቆናን ኣበሳን ኤርትራዊት ጓል ኣንስተይቲ ኣብ ግዜ ገባቲ ጉጅለ ህግደፍ ገሊጽካን ጸብጸብካን ዝውዳእ እኳ እንተዘይኮነ፣ ሎሚ ልዕሊ ዝኾነ እዋን ግን እቲ ዝኸበደ ምዃኑ ንምግም ዜጋ ግሁድን ዘይተኸወለን ነገር እዩ።

ነዚ ዓባይ በዓል ዕለተ 8 መጋቢት ኣብ ነኸብረሉ ዘሎና እዋን እምበኣር፣ እቲ ኣብ ቅድመ ግንባር ከመጽእ ዘለዎ ጉዳይ፣ እቲ ጓል ኣንስተይቲ ኤርትራ ዘላቶ ሃለዋት እዩ። ከብረ-በዓል 8 መጋቢት ንጓል ኣንስተይቲ ወይ ኤርትራዊት ኣደ ተራ ዝኸበ ወይ ናይ ሓንሱን ደስታን ከምኡ'ውን ናይ ምዕባለን ዓወትን ዘይኮነስ፣ በንጻሩ ነቲ ዘካየደቶ ድርብ ተጋድሎ ኣብ'ቲ ሓቀኛ ምዕራፉ ንምብጻሕ፣ በቲ ካልእ ወገን ከኣ፣ ነቲ ህግደፍ ኣብ ልዕሊ ነፍሲ-ወከፍ ዜጋ ዘውርዶ ዘሎ ኩሉ ዓይነት ግፍዕታትን ጭቆናን ጥራሕ ዘይኮነስ፣ ንኤርትራ፣ ልዑላውነታን ናጽነታን ኣሕሊፉ ዝህብ ኢሳያሳዊ ክድዓት ከኸትም፣ ብቐንዱ ከኣ ዝተጠልመ ቃልስን መስዋእትን ኤርትራዊት ጓል ኣንስተይቲ ንምዕዋትን ንምውሓስን፣ ነቲ ምልካዊን ከዳዕን ጉጅለ ህግደፍ፣ ኣብ ዝባናን ዝባን ደቃን ዘውርዶ ዘሎ ደረት ዘይብሉ ሕሰምን ጥልመትን ንሓዋሩ ዘብቅዓሉ፣ ሓርነትን ከብረትን ኩሉ ዜጋ ዝወሓሰሉን ዝሓየለ ቃልሲ እነካይደሉን ኣጋጣሚ ከኸውን ይግባእ።

ከምዝፍለጥ አብ ዝሓለፈ ዓመተ 2019 ብዝተወደበ መንገዲ ብደረጃ ኣህጉር ኤውሮጳ ብስም ንቕሎ ኣዴታት ዝተጀመረ ውዳቤ ደቂ ኣንስትዮ፣ ካብኡ ቀጺሉ ሎሚ ዓመት ብደረጃ ሰሜን ኣሜሪካ ዝተወደበ ናይ ደቂ ኣንስትዮ ውዳቤን መድረኽን ገለ ካብቶም ዝዓበዩ ዝሓታት ተሳትፎ ደቂ ኣንስትዮ አብ'ዚ ነካይዶ ዘሎና ሓርነታዊ ተጋድሎን፣ ንምክልኻል ናጽነትን ልዑላውነትን ኤርትራ ዝዓለመ ቃልስን እዩ። አብ ተመኩሮ ትማሊ ዝተኻየደ ቃልሲ ንሃገራዊ ነጻነትን ጸረ ባዕዳውያን ዝኣኡትን ተራን ግደን ደቂ ኣንስትዮ መተካኢታ ዘይነበሮ ምንባሩ ዝፍለጥ እዩ። ሕጂ'ውን አብ'ዚ ሎሚ ነካይዶ ዘሎና ቃልሲ፣ ንምክልኻል ልዑላውነትን ናጽነትን ከምኡ'ውን ንህዝባዊ ሓርነት፣ እቲ ተጀሚሩ ዘሎ ዝተወደበ ተሳትፎ ደቂ ኣንስትዮ አብ'ቲ ቃልሲ፣ ዓቢ መቐይሮ ከም ዘመዝግብ ጥርጥር ዮብሉን። ክድገፍ ዘለዎ፣ ብዝሓየለ መዳዩ ክቕጽል፣ ናይ ኩሉ ዜጋ ደገፍን ኣበርክቶን ከም ዘድሊ ኤርትራዊ ሃገራዊ ግንባር ከዘኻኸር ይደሊ።

ኤርትራዊ ሃገራዊ ግንባር፡ አብ'ዚ ዕዞዝ ዕለት ከሕልፎ ዝደሊ መልእኽቲ እንተልዩ፡ ከም ግንባር ሓደ ካብቲ ብመትከል ዝቃለሰሉ ዕላማ፡ መሰል፣ ክብረትን ማዕርነትን ደቂ ኣንስትዮ ብኹሉ መዳይ ንኸረጋገጽዮ። ብተወሳኺ አብ'ዚ ዕለት'ዚ ግንባርና ከስምረሉ ዝደልዮ ነገር እንተሉ፡ ደቂ ኣንስትዮ ልዕሊ ፍርቂ ኣካል ሕብረተ-ሰብ ሃገርና ምዃነን፡ በቲ ካልእ መዳይ ከአ አብ ምዕዋት ለውጢ ዘለወን ተራ ኣዝዩ ዓብን ልሉይን ስለዝኾነ፡ እቲ ዘለወን ኩሉ ዓይነት ወጽዓን በደልን ብኹሉ መዳይ ክሰዓር፡ ሕጂ'ውን ቃልስታተን ክሓይላ፣ ተወዲበን መሰለንን ክብረንን ክውሕሳ፣ ንጹር ፖለቲካዊ መስመር ተዓጢቑን፡ ነቲ አብ'ዚ እዋን'ዚ እነካይዶ ዘሎና ናጽነትን ልዑላውነትን ሃገርና ናይ ምክልኻልን ምውሓስን ቃልሲ፡ አብ ምሕያልን አብ ምዕዋትን ብኹሉን አብ ኩሉን ኪቃለሳ ለበዋኡ ከሕልፍ ይፈቱ።

ድርብ ወጽዓ ብድርብ ቃልሲ ይውገድ!!

ኤርትራዊት ኣደ ማእከል ቃልስን ዓወትሃያ!!

ብዙሕነታዊ ሓድነትና ንድሕነት ሃገርና!!

ኤርትራዊ ሃገራዊ ግንባር/ኤሃግ/

8 መጋቢት 2020